Civilinė byla Nr. e3K-3-133-1075/2021 Teisminio proceso Nr. 2-68-3-26931-2019-2 Procesinio sprendimo kategorijos: 2.1.3.3.2; 2.1.3.7; 3.3.3.10.1 (S)

img1	

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. gegužės 26 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Danguolės Bublienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja) ir Artūro Driuko,

teismo posedyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **atsakovės uždarosios akcinės bendrovės** "Feratransa" kasacinį skundą dėl Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. rugsėjo 28 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo Y. I. Z. (Y. I. Z.) ieškinį atsakovei uždarajai akcinei bendrovei "Feratransa" dėl duomenų apie bendrovę pateikimo akcininkui.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių akcininko teisę į informaciją (Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo (toliau – ir ABĮ) 18 straipsnis), aiškinimo ir taikymo.
- 2. Ieškovas Y. I. Z. kreipėsi į teismą, prašydamas įpareigoti atsakovę UAB, Feratransa" (toliau ir atsakovė, ir bendrovė) pateikti ieškovui šią informaciją apie bendrovę: akcininkų susirinkimų protokolus už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki ieškovui palankaus teismo sprendimo faktinio įvykdymo dienos; ieškovės banko sąskaitos išrašą už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki ieškovui palankaus teismo sprendimo faktinio įvykdymo dienos; informaciją apie debitorinį ir kreditorinį ieškovės įsiskolinimą už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki ieškovui palankaus teismo sprendimo faktinio įvykdymo dienos; bendrovės sudarytas sutartis ir papildomus susitarimus su visais priedais, kurie yra galiojantys 2019 m. birželio 30 d.
- 3. Pareikštus reikalavimus ieškovas grindė tuo, kad jis, kaip bendrovės akcininkas, nuosavybės teise valdantis 35 procentus atsakovės akcijų, 2019 m. birželio 10 d. elektroniniu paštu ir 2019 m. rugpjūčio 5 d. prašymu, išsiųstu 2019 m. rugpjūčio 5 d. registruota pašto siunta, kreipėsi į atsakovę su prašymu dėl informacijos apie bendrovę pateikimo. Ieškovas 2019 m. rugpjūčio 5 d. bendrovei pateiktame prašyme nurodė, kad informacijos jam reikia atsakovės veiklai, komercinių sandorių pagrįstumui sekti ir rūpintis, kad atsakovės turtas nebūtų perleidžiamas ir atitinkamai nebūtų pažeisti ieškovo, kaip mažumos akcininko, interesai. Atsakovė raštu ieškovui nepateikė jokio atsakymo, o telefonu pranešė, kad prašomos informacijos apie bendrovę nesuteiks.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- 4. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2020 m. vasario 14 d. sprendimu ieškinį tenkino įpareigojo atsakovę pateikti ieškovui: bendrovės akcininkų susirinkimų protokolus už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki tokių dokumentų faktinio pateikimo dienos; bendrovės banko sąskaitos išrašą už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki tokių dokumentų faktinio pateikimo dienos; informaciją apie debitorinį ir kreditorinį bendrovės įsiskolinimą už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki tokių dokumentų faktinio pateikimo dienos; bendrovės sudarytas sutartis ir papildomus susitarimus su visais priedais, kurie buvo galiojantys 2019 m. birželio 30 d.
- 5. Teismas išaiškino, kad kiekvienam akcininkui turi būti sudarytos galimybės susipažinti su reikšmingiausia informacija apie bendrovės veiklos pokyčius ir rodiklius (ABI redakcijos, galiojančios nuo 2017 m. lapkričio 29 d., 18 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys). Taip pat akcininkams, nepriklausomai nuo jų nuosavybės teise turimo akcijų skaičiaus, suteikta teisė, o kartu ir galimybė, susipažinti su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia ir kita informacija, neatitinkančia ABI 18 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje suformuluotų požymių, tais atvejais, kai tai yra būtina akcininkui įgyvendinti kituose teisės aktuose nustatytus privalomus reikalavimus (pvz., parengti konsoliduotus finansinių ataskaitų rinkinius). Tuo atveju, jeigu bendrovė atsisako akcininkui suteikti šią galimybę, ji privalo pagrįsti, kodėl tokios informacijos atskleidimas akcininkui būtų nesuderinamas su bendrovės interesais. Tuo tarpu prašantis susipažinti su nurodyto pobūdžio informacija akcininkas neturėtų įrodinėti konkretaus susipažinimo su tokia informacija tikslo akcininkui turėtų pakakti bent preliminariai pagrįsti, jog tokia informacija jam yra būtina, kad jis galėtų efektyviai pasinaudoti kitomis jam, kaip bendrovės akcininkui, priklausančiomis teisėmis.
- 6. Teismas nustatė, kad atsakovė neginčija ieškovo teisės susipažinti su akcininkų susirinkimų protokolais, kurie pagal ABĮ 18 straipsnio 1 dalies pirmą sakini priskirtini prie duomenų, su kuriais bendrovės privalo sudaryti akcininkams galimybes susipažinti. Taip pat teismas nustatė, kad ieškovo likusi prašoma informacija atsakovės valdybos 2019 m. vasario 12 d. sprendimų formaliai pripažinta bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija bei dėl šios aplinkybės ginčo tarp šalių nėra. Šios informacijos gavimo ieškovas negrindžia būtimybe igyvendinti iam kaip akcininkui nustatytus teisės aktų reikalavimus. Nors ir nėra privalomuju tokio prašymo tenkinimo pagrindų (ABI 18 straipsnio 1 dalies antras ir trečias sakiniai), teismas, remdamasis savo išvada (žr. šios nutarties 5 punkta), konstatavo, kad būtent atsakovei, atsisakančiai pateikti ieškovui dokumentų, susijusių su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija, kopijas, teko pareiga pagrįsti, kad visos šios informacijos atskleidimas ieškovui pažeistų bendrovės interesus.
- 7. Nagrinėjamu atveju atsakovė nenurodė pakankamai svarių atsikirtimų, kurie turėtų būti laikomi pakankamais, kad būtų ribojama ieškovo

siekiama igvvendinti teisė. Aplinkybe, kad atsakovė abejoja ieškovo tikslais, dėl kurių jis siekia susipažinti su prašoma informacija apie atsakovės veiklą, teismas laikė neturinčia teisinės reikšmės.

- 8. Nors teismas sutiko su atsakove, kad ieškovas savo, kaip bendrovės akcininko, teises gali įgyvendinti ir kitais būdais (pvz., dalyvaudamas visuotiniuose akcininku susirinkimuose), tačiau vertino, kad ABI 18 straipsnio 1 dalvie nustatvta akcininko teisė gauti informacija nėra siejama su akcininko dalyvavimo visuotiniame akcininku susirinkime aplinkybe. Teismas padarė išvada, kad atsakovės argumentai, jog ieškovas neturi teisės kištis i atsakovės veikla, nes šia rūpinasi bendrovės valdyba, vadovas ir kontrolini akciju paketa valdantis akcininkas, tiesiogiai prieštarauja pamatiniams bendrovių valdymo principams, taip pat akcininkų vienodo vertinimo principui, kurį siekta įgyvendinti 2017 m lapkričio 29 d. įsigaliojusiais Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimais.
- 9. Teismas atsakovės argumentus, jog, leidus ieškovui susipažinti su jo nurodoma informacija apie atsakovės veiklą, bendrovės interesai būtų pažeisti tuo aspektu, kad ši informacija būtų atskleista atsakovės skolininkei ribotos atsakomybės bendrovei "Bons Trans" (toliau RAB "Bon Trans"), laikė neturinčiais realaus faktinio pagrindo, nes nurodyto juridinio asmens akcininkai yra tiek ieškovas (jam priklauso 40 procentų RAB "Bon Trans" akcijų), tiek ir kita UAB "Feratransa" akcininkė S. S. (jai priklauso 60 procentų RAB "Bon Trans" akcijų), kuri taip pat yra ir atsakovės didžiausia akcininkė bei valdybos narė.
- 10. Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad ieškovas pagrindė, jog turi objektyvų interesą susipažinti su ieškinyje nurodyta informacija apie atsakovės veiklą ir (ar) gauti su tuo susijusių dokumentų kopijas, o ieškovo teisės į informaciją įgyvendinimas yra būtinas, kad jis galėtų pagal esamą faktinę situaciją tinkamai naudotis kitomis jam, kaip atsakovės akcininkui, priklausančiomis neturtinėmis teisėmis, taip pat žinoti realią atsakovės veiklos padėtį.
- 11. Pasisakydamas dėl formaliai atsakovės įstatuose nustatytos bendrovės dokumentų ir kitos informacijos pateikimo akcininkams tvarkos, pagal kuria dokumentai ir kita informacija turėtu būti teikiami bendrovės buveinėje (ABI 4 straipsnio 2 dalies 11 punktas), teismas padarė išvada, kad nagrinėjamoje situacijoje pastaroji nuostata neturėtu būti traktuojama kaip pakankamas pagrindas atsisakvti suteikti akcininkui jo prašoma informacija, jeigu būdas, kuriuo akcininkas prašo gauti informacija ir (ar) dokumentų kopijas, iš esmės neapsunkina bendrovės padėties. Be to, pažvmėjo, kad svarbu ir tai, jog atsakovės buveinė Lietuvoje vra daugiau formali, tai vra Lietuvoje vra iregistruota bendrovės buveinė, tačiau faktiškai bendrovės akcininku susirinkimai paprastai vyksta Ukrainoje. Be to, ieškovo i byla pateiktas antstolio 2019 m. balandžio 5 d. faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas Nr. FA-0008-19-2202 patvirtina, kad 2019 m. balandžio 5 d. antstoliui nepavyko rasti atsakovės buveinės adresu Vilniuje, Kareiviu g. 11B. Todėl teismas nusprendė, kad atsakovės įstatų 3.3 punkto 4 papunktyje nustatytos susipažinimo su bendrovės dokumentais formalios tvarkos taikymas neturi realaus pagrindo.
- 12. Teismas, įvertinęs byloje surinktus duomenis, nusprendė, kad atsakovei buvo suprantama, jog prašymą dėl informacijos gavimo pateikė ieškovas, o ne koks nors kitas asmuo, kurio tapatybė nežinoma.
- 13. Atmesdamas atsakovės argumentus, kad ieškovas 2019 m. rugpjūčio 5 d. prašyme nenurodė, kaip užtikrins prašomos informacijos ir dokumentu konfidencialuma, teismas vertino, kad pareiga užtikrinti atsakovės komercine (gamvbine) paslapti, konfidencialią informaciją ieškovui kyla iš ABI 18 straipsnio 1 dalies, t. y. įstatymo, todėl papildomo įsipareigojimo pasirašymas būtų perteklinis veiksmas.
- 14. Teismas vertino, kad nors formaliai ieškovas teisę į informaciją įgyvendino nesilaikydamas kai kurių procedūrinių reikalavimų, tačiau pastaroji aplinkybė šiuo konkrečiu atveju nėra pakankama atsisakyti ginti ieškovo interesą ir laikyti, kad atsakovė pagrįstai apribojo ieškovo teisę gauti informaciją.
- 15. Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi civilinę bylą pagal atsakovės apeliacinį skundą, 2020 m. rugsėjo 28 d. nutartimi Vilniaus miesto apylinkės teismo 2020 m. vasario 14 d. sprendimą paliko nepakeistą.
- 16. Teisėjų kolegija iš esmės pritarė pirmosios instancijos teismo atliktam aiškinimui dėl ABĮ 18 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos akcininko teisės į informaciją apimties. Papildomai padarė išvadą, kad nagrinėjamu atveju ieškovo prašymų bendrovei pagrindimo nebuvimas nebuvo ta priežastis, dėl kurios atsakovė atsisakė suteikti ieškovui jo prašomą bendrovės informaciją.
- 17. Įvertinusi tiek ieškovo, tiek atsakovės paaiškinimus, teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo argumentais, kad atsakovės atsikirtimai ir argumentai, kuriais atsakovė teisme grindė savo atsisakymą suteikti ieškovui bendrovės informaciją, neturi realaus faktinio pagrindo, yra pagrįsti prielaidomis, spėjimais ir nesudaro pagrindo riboti ieškovo teisės į bendrovės informaciją.
- 18. Teisėjų kolegija pritarė atsakovės argumentui, kad ABĮ suteikia pačiai bendrovei teisę pasirinkti dokumentų teikimo tvarką. Tačiau tai nereiškia, kad pasirinktas informacijos ar dokumentų kopijų įteikimo būdas gali neproporcingai varžyti akcininko teisę į informaciją. Iš įrodymų visumos teisėjų kolegija padarė išvadą, kad šiuo konkrečiu atveju atsakovės reikalavimas ieškovui laikytis bendrovės įstatų 5.3 punkte nustatytos informacijos ir dokumentų teikimo akcininkams tvarkos, kurios nesilaikymu atsakovė teisme grindė savo atsisakymą suteikti akcininkui informaciją apie bendrovę, neproporcingai suvaržė ieškovo teisę į bendrovės informaciją, prieštarauja protingumo ir sąžningumo principams, ypač kai nėra pateikta įrodymų, jog bendrovės informacijos išsiuntimas ieškovui jo prašomu būdu, t. y. el. paštu, bendrovei yra nepakeliama našta.
- 19. Vertindama atsakovės atsisakymą suteikti ieškovui bendrovės informaciją motyvuojant šios konfidencialumu, teisėjų kolegija pažymėjo, kad bendrovės įstatų 5.4 punkto dalis dėl nustatytos formos rašytinio įsipareigojimo neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos laikytina nepažeidžiančia ABĮ 18 straipsnio 1 dalies nuostatų. Vis dėlto įvertinusi šios konkrečios bylos faktines aplinkybes, ypač tai, kad pati atsakovė, gavusi ieškovo prašymą dėl informacijos suteikimo, ir nustačiusi, kad dalis prašomos informacijos yra specifinio pobūdžio, neprašė ieškovo pateikti jos įstatų 5.4 punkte nurodytos formos pasižadėjimo, ji to nedarė net ir ginčą nagrinėjant teisme, o byloje nesant duomenų, kad atsakovė apskritai buvo pasitvirtinusi tokio pasižadėjimo formą, teisėjų kolegija konstatavo, kad aplinkybė dėl ieškovo nepateikimo bendrovei nustatytos formos rašytinio įsipareigojimo neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos nelaikytina ta, kuriai esant teismas turėtų nuspręsti, kad atsakovė pagrįstai apribojo ieškovo teisę į bendrovės informaciją, ir šiuo pagrindu atsisakyti ginti ieškovo interesą gauti bendrovės informaciją.

III. Kasacinio skundo teisiniai argumentai ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- 20. Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. rugsėjo 28 d. nutartį ir priimti naują sprendimą atmesti ieškinio dalį dėl reikalavimo įpareigoti atsakovę ieškovui pateikti šią informaciją apie bendrovę: bendrovės banko sąskaitos išrašą už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki ieškovui palankaus teismo sprendimo faktinio įvykdymo dienos; informaciją apie debitorinį ir kreditorinį bendrovės įsiskolinimą už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki ieškovui palankaus teismo sprendimo faktinio įvykdymo dienos; bendrovės sudarytas sutartis ir papildomus susitarimus su visais priedais, kurie yra galiojantys 2019 m. birželio 30 d.; priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - 20.1. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ABĮ 18 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas nuostatas dėl komercinę paslaptį sudarančios informacijos ir konfidencialios informacijos teikimo akcininkui. Anot atsakovės, tam, kad bendrovė įgytų pareigą pateikti akcininkui informacija, kuri yra bendrovės komercinė paslaptis, būtinos abi salygos bendrovės informacija akcininkui būtina kituose

teisės aktuose nustatytiems imperatyviems reikalavimams įgyvendinti ir akcininkas užtikrina tokios informacijos konfidencialumą. Pareiga irodyti, kad šios sąlygos egzistuoja, tenka informacijos prašančiam akcininkui. Akcentuotina, kad akcininkui tenka pareiga ne tik abstrakčiai nurodyti, jog informacija jam reikalainga imperatyviems įstatymo reikalavimams vykdyti, bet ir nurodyti konkretų teisės aktą ir konkretų to teisės aktų imperatyvų reikalavimą. Priešingu atveju aptariamos nuostatos, kurios aiškiai yra skirtos bendrovės komercinei informacijai nuo nepagrįsto išviešinimo apsaugoti, taptų beprasmės. Ir tik po to, kai akcininkas įvykdo šias sąlygas, bendrovė, nenorėdama pateikti akcininkui prašomos informacijos, turėtų nuneigti paminėtųjų sąlygų buvimą, o ne atvirkščiai. Tuo tarpu teismas suformavo ydingą precedentą, kuriuo remiantis bendrovė turėtų pateikti savo komercinę paslaptį pirmu bet kurio akcininko pareikalavimu ir neturėdama jokių garantijų, kad ši informacija bus saugoma. Tokia formuotina praktika, be kita ko, paneigia pačią bendrovės komercinės paslapties ir konfidencialios informacijos apsaugos esmę bei prasmę, sudaro prielaidas piktnaudžiauti akcininko teise gauti informaciją, sudarančią bendrovės komercinę paslaptį, bei iškreipia civilinių santykių stabilumą.

- 20.2. Teismai netinkamai taikė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau CK) 1.2 straipsnio nuostatas dėl šalių lygiateisiškumo. Teismai sprendimą grindė ir akivaizdžiai tikrovės neatitinkančia informacija, kad atsakovės akcininkė yra ir Rusijos Federacijoje registruotos RAB "Bon Trans" akcininkė kartu su ieškovu. Tokie sprendimai pažeidė esminius civilinio proceso principus.
- 21. Atsiliepimu į atsakovės kasacinį skundą ieškovas prašo atmesti kasacinį skundą ir priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:
 - 21.1. Atsakovė nepagrįstai siaurai aiškina ABĮ 18 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos teisės normos turinį ir teigia, kad tik ieškovui nurodžius, kokiems imperatyviems teisės aktų reikalavimams vykdyti reikalinga konfidenciali informacija, toks prašymas galėtų būti tenkinamas. Anot atsakovės, ABĮ 18 straipsnio 1 dalies 2–3 sakiniuose nurodytos normos dėl komercinę paslaptį sudarančios informacijos ir konfidencialios informacijos teikimo akcininkui turėtų būti aiškinamos taip:
 - 21.1.1. bendrovės akcininkui pagrindus komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos gavimo būtinumą šiuose sakiniuose nustatytais pagrindais ir įsipareigojus neatskleisti minėtos informacijos, bendrovė turi pareigą informaciją pateikti;
 - 21.1.2. akcininkas turi teisę gauti komercinę (gamybinę) paslaptį sudarančią konfidencialią informaciją ir negrisdamas jos gavimo būtinumo šiuose sakiniuose nustatytais pagrindais; tokiu atveju akcininkas privalo preliminariai pagristi, kad tokia informacija jam yra būtina siekiant pasinaudoti kitomis jam, kaip bendrovės akcininkui, priklausančiomis teisėmis, o bendrovė gali tokios informacijos neteikti, tik jei įrodo, kad ribojimas susipažinti su konfidencialia informacija yra būtinas, proporcingas ir tinkamas bendrovės teisėtiems interesams apsaugoti;
 - 21.1.3. visos pagal ABĮ viešai neprieinamos informacijos laikymas konfidencialia informacija turėtų būti pagrįstas ir įrodytas asmens, kuris teigia, kad ji atitinka konfidencialios informacijos statusą.
 - 21.2. ABĮ 18 straipsnio formuluotė, kad visa informacija ir dokumentai (įskaitant komercines paslaptis) akcininkui teikiami, kai būtina vykdyti teisės aktuose nurodytus reikalavimus, turėtų apimti ir situacijas, kai akcininkai sprendžia dėl bendrovės finansinių rezultatų, taip pat vertina bendrovės valdymo organų ir jų narių veiklą, norėdami nuspręsti, ar jie tinkami vadovaujamoms pareigoms toliau eiti. Teisė į informaciją yra pagalbinė (šalutinė) teisė, kuri tik padeda efektyviai ir realiai pasinaudoti kitomis akcininkų teisėmis, todėl įstatymuose nustatytų reikalavimų vykdymas turėtų būti aiškinamas plačiai, o "teisės aktuose nustatyti reikalavimai" apima ir efektyvų pasinaudojimą kitomis akcininkų teisėmis, ypač balsavimo teise ir panašiais atvejais.
 - 21.3. Teismai pagrįstai ir teisėtai įvertino, kad atsakovės argumentas, jog ieškovas gali atskleisti informaciją tariamam konkurentui, yra visiškai nepagrįstas ir melagingas. Tariamos konkurentės RAB "Bon Trans" pagrindinė 60 proc. akcininkė yra atsakovės didžiosios akcininkės duktė ir bylos nagrinėjimo pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose metu j i ėjo bendrovės valdybos nario pareigas, todėl, tikėtina, RAB "Bon Trans" apie bendrovės veiklą turi kur kas daugiau informacijos nei ieškovas.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl kasacinio nagrinėjimo dalyko ir bylos nagrinėjimo kasaciniame tvarka ribų

- 22. Pagal civiliniame procese galiojantį dispozityvumo principą teisminio nagrinėjimo dalyko nustatymas yra ginčo šalių, o ne teismo pareiga, teismas nagrinėja ginčą neperžengdamas ginčo šalių nustatytų ribų. Viena iš šio principo išraiškų yra įtvirtinta Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau ir CPK) 353 straipsnyje. Jame nustatyta, kad kasacinis teismas, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskųstus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu; kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių (1 dalis); teismas turi teisę peržengti kasacinio skundo ribas, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai (2 dalis). Teisėjų kolegija konstatuoja, kad ši byla kasacine tvarka nagrinėtina neperžengiant kasacinio skundo ribų, nes pagrindo jas peržengti nenustatyta (CPK 353 straipsnio 1, 2 dalys).
- 23. Nagrinėjamoje byloje šalių ginčas kilo dėl bendrovės pareigos teikti informaciją akcininkui nevykdymo. Bylą teismine tvarka inicijavęs akcininkas reikalavo jam pateikti tokią apibrėžto laikotarpio bendrovės informaciją akcininkų susirinkimų protokolus, banko sąskaitos išrašą, informaciją apie debitorinį ir kreditorinį ieškovės įsiskolinimą, sudarytas sutartis ir papildomus susitarimus su visais priedais. Bylą nagrinėjusiems teismams tenkinus akcininko reikalavimus, atsakovė kreipėsi su skundu į kasacinį teismą, tačiau, ginčydama procesinių sprendimų teisėtumą, atsakovė kasaciniame skunde nekelia klausimo dėl jos pareigos akcininkui teikti susipažinti akcininkų susirinkimų protokolus ir dėl šios dalies priimtų sprendimų neginčija.

Dėl akcininko teisės į informaciją

- 24. Akcinės bendrovės dalyviui akcininkui teises ir pareigas bendrovei suteikia jo turimos šios bendrovės akcijos. CK 1.102 straipsnio 1 dalis nustato, kad akcija tai vertybinis popierius, patvirtinantis jos turėtojo (akcininko) teise dalyvauti valdant imone, jeigu istatymai nenustato ko kito, teisę gauti akcinės įmonės pelno dalį dividendais ir teisę į dalį įmonės turto, likusio po jos likvidavimo, ir kitas įstatymo nustatytas teises.
- 25. Viena iš neturtinių akcininko teisių yra teisė į informaciją (ABĮ 16 straipsnio 1 dalies 4 punktas). Bendrąją akcininko teisę į informaciją reglamentuoja ABĮ (ABĮ 16, 18 straipsniai, 26 straipsnio 10 dalis). Ši teisė yra pagalbinė, aptarnaujanti teisė, kuri padeda naudotis kitomis

akcininku teisėmis. Akcininkui teisė į informaciją nustatyta, siekiant užtikrinti galimybę stebėti bendrovės veiklą ir apsaugoti savo investiciją į bendrove.

- 26. Pagal ABĮ akcininko teisė į informaciją neapsiriboja vien tik akcininko teise dalyvauti akcininkų susirinkimuose ir gauti su juose sprendžiamais klausimais susijusią informaciją. Pastarąją akcininko teisę specialiai reguliuoja ABĮ 16 straipsnis ir 26 straipsnio 10 dalis. Tuo tarpu akcininko teisę nuolat gauti informaciją iš bendrovės reguliuoja ABĮ 18 straipsnis. ABI 18 straipsnyje nustatyta akcininko teisė i informaciją apima ir akcininko teise kopiiuoti dokumentus (teise gauti dokumentu kopijas). Teisėju kolegija, atsižvelgdama į kasaciniame skunde keliamus teisės aiškinimo ir taikymo klausimus, toliau pasisako dėl ABĮ 18 straipsnio aiškinimo ir taikymo.
- Nuo 2017 m. lapkričio 29 d. galioja ABĮ 18 straipsnio nauja redakcija, pagal kurią akcininko teisė į informaciją nepriklauso nuo akcininko turimų akcijų skaičiaus bendrovėje (2017 m. lapkričio 21 d. įstatymas Nr. XIII-784) Šiuo pakeitimu buvo siekiama užtikrinti smulkiųjų investuotojų teisių ir teisetų interesų apsaugos lygi bendrovėse, sudaryti sąlygas aktyviau dalyvauti valdant bendroves, taip pat stiprinti ir skatinti skaidrią bendrovių valdyseną (Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 16, 18, 19, 20, 21, 25, 31, 32, 33, 34, 37 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 371 straipsniu įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 23, 231 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.87 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto 2017 m. gegužės 22 d. aiškinamasis raštas, toliau ir – Aiškinamasis raštas). Pakeitimai, kuriais smulkiojo akcininko teisė į informaciją prilyginama didžiojo akcininko teisei gauti informaciją, parengti įgyvendinant EBPO rekomendacijas Lietuvai (Aiškinamasis raštas). EBPO rekomendavo ne tik užtikrinti, kad visi akcininkai, įskaitant smulkiuosius ir užsienio akcininkus, įstatymų būtų vertinami vienodai, t. y. nebūtų diskriminuojami mažiau akcijų turintys ar kitų valstybių akcininkai, bet taip pat nurodė, kad turėtų būti suteiktos akcininkams pagrindinės teisės ir sudarytos galimybės efektyviai igyvendinti (prieiga per interneta https://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/? cote=C%282015%2992/FINAL&docLanguage=En>).
- 28. Nurodytų tikslų įstatymų leidėjas siekė ne įtvirtindamas absoliučią akcininko teisę į visą bendrovės informaciją ir (ar) dokumentus, tačiau panaikindamas pirmiau įtvirtintą akcininko arba akcininkų grupės, turinčių ar valdančių 1/2 ir daugiau akcijų, teisę susipažinti su visa bendrovės informacija ir (ar) dokumentais, įskaitant ir informaciją, sudarančią komercinę (gamybinę) paslapti, ar konfidencialią informaciją sudarančią informaciją, pateikus bendrovei jos nustatytos formos rašytinį įsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos.
- 29. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį, kad įstatymo, keičiančio ABĮ 18 straipsnį, projekto turinys jį svarstant ir priimant kito. Tačiau tiek pradinis, tiek ir patobulintas įstatymo projektas buvo parengti iš esmės laikantis anksčiau galiojusios straipsnio redakcijos struktūros. Pagal iki 2017 m lapkričio 28 d. galiojusią ABĮ 18 straipsnio redakciją, akcininkas arba akcininkų grupė, turintys ar valdantys 1/2 ir daugiau akcijų, turėjo teisę susipažinti su visa bendrovės informaciją ir (ar) dokumentais, įskaitant ir informaciją, sudarančią komercinę (gamybinę) paslaptį, ar konfidencialią informaciją sudarančią informacija, pateikus bendrovei jos nustatytos formos rašytinį įsipareigojimą neatskleisti komercinės (gamybinės) paslapties, konfidencialios informacijos. Nors pagal nuo 2017 m lapkričio 29 d. galiojančią ABĮ 18 straipsnio naują redakciją akcininko teisė į informaciją nepriklauso nuo akcininko turimų akcijų skaičiaus bendrovėje, ji skirtingai nuo ankstesnės šio straipsnio redakcija akcininkams gali suteikti nebent bendrovės įstatai. Tokią išvadą patvirtina tiek lingvistinė ABĮ 18 straipsnio analizė, tiek ir ABĮ 18 straipsnio ankstesnės redakcijos palyginimas su šio straipsnio pakeista redakcija, kai naujoje ABĮ 18 straipsnio redakcijoje buvo atsisakyta nuostatos dėl akcininko arba akcininkų grupės, turinčios ar valdančios 1/2 ir daugiau akcijų, neįtvirtinant analogiškos nuostatos visų akcininkų atžvilgiu ir iš esmės ją pakeičiant nuostata dėl akcininko teisės į informaciją ir dokumentus, kurie yra būtini vykdant kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Taigi, tiek lingvistinė nuo 2017 m lapkričio 29 d. galiojančios ABĮ 18 straipsnio redakcijos, tiek ir parengiamųjų dokumentų analizė rodo, kad įstatymų leidėjas neketino nustatyti visiems akcininko teisės į informaciją apimtis, tiek ir bendrovės elgsenos informacijos atskleidimo akcininku irprocese ribas.
- 30. Visų pirma, akcininkas turi teisę į bendro pobūdžio įstatyme konkrečiai įvardytą informaciją, t. y. bendrovės įstatų, metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių, bendrovės metinių ir tarpinių pranešimų, auditoriaus išvadų ir finansinių ataskaitų audito ataskaitų, visuotinių akcininkų susirinkimų protokolų ar kitų dokumentų, kuriais įforminti visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, stebėtojų tarybos pasiūlymų ar atsiliepimų visuotiniams akcininkų susirinkimams, akcininkų sąrašų, stebėtojų tarybos ir valdybos narių sąrašų, kitų bendrovės dokumentų, kurie turi būti vieši pagal įstatymus, dokumentų kopijas. Šią bendro pobūdžio informaciją įstatymas nustato kaip minimalią, kuri bendrovės akcininkui būtina, siekiant apsaugoti savo kaip akcininko pagrindines teises, spręsti dėl investavimo į akcijas, jų pardavimo tikslingumo, palyginimo su investicijomis į kitų bendrovių akcijas. Ji iš principo neturėtų būti priskirtina bendrovės komercinei (gamybinei) paslapčiai ar konfidencialiai informacijai, todėl bendrovė neturėtų atsisakyti ją suteikti akcininkui.
- 31. Antra, akcininkas turi teisę į kitą bendrovės įstatuose nurodytą informaciją ir dokumentus. Šiuo atveju akcininkai, tvirtindami bendrovės įstatus, turi teisę laisvai apsispręsti, kokia informacija, be nurodytosios įstatyme, bus prieinama akcininkams. Tačiau bet kuriuo atveju įstatuose negali būti susiaurintas įstatyme nustatytos informacijos sąrašas.
- 32. Trečia, informacija ir dokumentai akcininkui būtini vykdant kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Pastaroji informacija apima ir informacija, ir dokumentus, susijusius su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija. Lingvistinis šios normos aiškinimas patvirtina, kad akcininko teisė gauti šio pobūdžio informaciją yra grindžiama kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų vykdymu. Tai reiškia, kad akcininkas, siekdamas gauti iš bendrovės šio pobūdžio informaciją, turėtų pagrįsti, kokiems teisės aktų reikalavimams vykdyti informacija yra reikalinga. Tokį aiškinimą, be kita ko, patvirtina ir nuo 2017 m. lapkričio 29 d. galiojančios ABĮ 18 straipsnio naujos redakcijos parengiamieji dokumentai (žr., pvz., Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto kaip pagrindinio komiteto 2017 m. spalio 25 d. išvadą Nr. 108-P-47), kurie pateikia pavyzdinius atvejus, kai akcininkui gali būti reikalinga detali informacija siekiant įvykdyti teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Pavyzdžiui, detali informacija akcininkui gali būti reikalinga pagal Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymą, kuriame įtvirtinta akcininko pareiga rengti detalius konsoliduotus finansinių ataskaitų rinkinius; taip pat detali informacija reikalinga siekiant gauti Konkurencijos tarybos leidimus; tokį poreikį gali nulemti ir tarptautiniai apskaitos standartai, kurie yra detalesni nei taikomi Lietuvos Respublikoje, todėl akcininkai, siekiantys attikti tarptautinių standartų reikalavimus gali turėti poreikį disponuoti didesniu kiekiu informacija, pavyzdžiui, dėl kainodaros, sandorių, verčių nustatymo. Be abejonės, prie tokių teisės aktų reikalavimų reikėtų priskirti ir akcininko teisę gauti informaciją, siekiant inicijuoti juridinio asmens veiklos tyrimą (CK antrosios knygos X skyrius).
- 33. Įstatymas suteikia bendrovei teisę atsisakyti sudaryti akcininkui galimybę susipažinti su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija ir (ar) pateikti su tokia informacija susijusių dokumentų kopijas. Jei tai yra informacija ir dokumentai, susiję su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija, akcininkas turi užtikrinti tokios informacijos ir dokumentų konfidencialumą. Tuo atveju, kai bendrovės informacija akcininkui būtina kituose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams įgyvendinti, bendrovė tokios teisės neturi.
- 34. Šios nutarties 33 punkte nurodytos akcininko pareigos saugoti komerciškai vertingą bendrovės informaciją įgyvendinimo būdai skiriasi priklausomai nuo konkrečios informacijos rūšies ar tai yra komercinė paslaptis, ar konfidenciali informacija (dėl informacijos klasifikavimo žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. vasario 5 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-7-6-706/2016 48-54 punktus). Tais atvejais, kai vertinama informacija atitinka komercinės paslapties formaliuosius požymius ir akcininkas žino, jog ši informacija sudaro komercinę paslaptį,

papildomi akcininko bei bendrovės susitarimai dėl komercinės paslapties apsaugos nėra reikalingi, nes pareiga saugoti komercines paslaptis kyla iš įstatymo; konfidencialios informacijos, kurios teisinė apsauga kildinama iš sutarties, atveju atitinkamas susitarimas yra reikalingas.

- 35. Nors įstatymas suteikia teisę bendrovei atsisakyti sudaryti akcininkui galimybę susipažinti ir (ar) pateikti dokumentų, susijusių su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, konfidencialia informacija, kopijas, vis dėlto ši bendrovės teisė nėra absoliuti. Atsižvelgiant į civilinių teisinių santykių esmę, asmens nuožiūros laisvė leisti ar ne kitam asmeniui įgyvendinti jam priklausančią teisę negali būti neribota (CK 1.5 straipsnio 1 dalis, 1.137 straipsnio 1 ir 2 dalys). Todėl nors įstatymų leidėjas suteikė bendrovėms teisę, bendrovės, atsisakydamos tenkinti akcininko prašymą, savo atsisakymą turi pagrįsti konkrečiais argumentais.
- 36. Bendrovei visų pirma tenka pareiga įrodyti, kad informacija ir (ar) dokumentai, kurią akcininkas reikalauja atskleisti, yra susiję su jos komercine (gamybine) paslaptimi ar konfidencialiai informacija. Teismas, spręsdamas akcininko ir bendrovės ginčą dėl informacijos suteikimo, kiekvienu konkrečiu atveju turėtų įvertinti ir nustatyti, ar pagrįstai informacija yra priskirtina komercinei (gamybinei) paslapčiai ar konfidencialiai informacijai. Vien informacijos priskyrimas bendrovės komercinei paslapčiai ar konfidencialiai informacijai savaime nereiškia, jog atitinkamai informacijai, kiek tai susiję, *inter alia* (be kita ko), su informacijos atskleidimu akcininkui, savaime tampa taikytinas komercinėms paslaptims ar konfidencialiai informacijai taikytinas teisinis režimas informacija turi atitikti atitinkamus komerciškai vertingos informacijos rūšies formaliuosius požymius. Be to, bendrovė turėtų pagrįsti, kad toks informacijos ir (ar) dokumentų kopijų pateikimas akcininkui darytų žalą bendrovei ar kitaip pažeistų bendrovės teisėtus interesus.
- 37. Nagrinėjamoje byloje ginčas dėl akcininko teisės į informaciją kilo uždarojoje akcinėje bendrovėje, kurioje yra tik du akcininkai: ieškovas, kuriam nuo 2018 m. spalio 2 d. priklauso 7035 paprastosios vardinės akcijos, kurios sudaro 35 procentus atsakovės akcijų, ir kitas akcininkas, kuriam priklauso 13 065 paprastosios vardinės akcijos, kurios sudaro 65 procentus atsakovės akcijų. Byloje nustatytos taip pat šios ginčui išspręsti reikšmingos aplinkybės: ieškovas nuo 2014 m. gruodžio 22 d. iki 2019 m. sausio 25 d. buvo atsakovės valdybos nariu (pirmininku); 2019 m. sausio 25 d. buvo pašalintas ne tik iš atsakovės valdybos pirmininko pareigų, bet ir apskritai iš atsakovės valdybos; 2019 m. vasario 12 d. atsakovės valdyba priėmė sprendimą bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija laikyti visus duomenis apie visą bendrovės finansinę veiklą, bendrovės disponuojamas lėšas bankų sąskaitose, bendrovės paimtas ir išduotas paskolas, išskyrus informaciją, kuri turi būti vieša pagal įstatymus.
- 38. Ginčas kilo dėl šios informacijos apie bendrovę pateikimo: bendrovės banko sąskaitos išrašo už atitinkamą laikotarpį, informacijos apie debitorinį ir kreditorinį bendrovės įsiskolinimą per atitinkamą laikotarpį, bendrovės sudarytas sutartis ir papildomus susitarimus su visais priedais, kurie yra galiojantys 2019 m. birželio 30 d. Bendrovė savo įstatais nėra išplėtusi akcininkui teiktinos informacijos ir (ar) dokumentų sąrašo. Taigi, ieškovo reikalaujama informacija nepatenka nei į pirmiau nurodytą pirmojo, nei į antrojo pobūdžio informaciją (šios nutarties 30–31 punktai).
- 39. Ieškovas informacijos gavimo iš bendrovės poreikį grindžia būtinumu sekti bendrovės veiklą, komercinių sandorių pagrįstumą ir rūpintis, jog atsakovės turtas nebūtų perleidžiamas ir atitinkamai nebūtų pažeisti ieškovo, kaip mažumos akcininko, interesai. Teisėjų kolegijos vertinimu, ieškovo nurodyti argumentai suponuoja, kad ieškovas savo kaip akcininko teisę į informaciją grindžia akcininko teisės dalyvauti valdant bendrovę įgyvendinimu. Nors, kaip nustatė bylą nagrinėję teismai, ieškovas negrindžia savo reikalavimo gauti informaciją iš bendrovės būtinumu vykdyti kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, vis dėlto nagrinėjamoje byloje kyla klausimas, ar akcininko interesas ir poreikis gauti informaciją akcininko teisės dalyvauti valdant bendrovę įgyvendinimo tikslais patenka į teisės aktų reikalavimų vykdymo sąvoką.
- 40. Teisėjų kolegijos vertinimu, interpretavimas, kad ABĮ 18 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta sąvoka "teisės aktų reikalavimų vykdymas" apima ir akcininko interesą bei poreikį gauti informaciją iš bendrovės tuo tikslu, kad akcininkas galėtų įgyvendinti savo teisę valdant bendrovę, reikštų plačios apimties akcininko teisę į visą bendrovės informaciją. Toks platus ABĮ 18 straipsnio 1 dalies nuostatų turinys, *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai), kaip galima spręsti iš ABĮ 18 straipsnio naujos redakcijos projekto parengiamųjų dokumentų, nebuvo įstatymų leidėjo tiesioginis tikslas. Kita vertus, aktvaizdu ir tai, kad įstatymų leidėjo ABĮ 18 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka "teisės aktų reikalavimų vykdymas" apėmė ir tokias situacijas, kai akcininkas turi teisę gauti informaciją, siekdamas įgyvendinti tam tikrus priimtus sprendimus, pvz., sprendimą dėl verslo koncentracijos, sprendimą laikytis tarptautinių apskaitos standartų. Tokiu būdu, teisėjų kolegijos vertinimu, teisės aktų reikalavimų vykdymas apima ir akcininko interesą bei poreikį gauti informaciją ir savo, kaip akcininko, teisės dalyvauti valdant bendrovę įgyvendinimo tikslais.
- 41. Pirminis ir pagrindinis akcininko interesas yra išsaugoti investicijas ir uždirbti iš jų naudos tai yra akcininko kaip investuotojo interesas. Akcininkas yra tik akcijų (o ne bendrovės) savininkas, todėl valdant bendrovę jis dalyvauja naudodamasis savo kaip akcininko teisėmis. Tai lemia, kad bendrovėje egzistuoja nuosavybės ir valdymo atskyrimas. Vis dėlto bendrai pripažįstama, kad uždarosioms akcinėms bendrovėms būdingas tik formalus nuosavybės ir valdymo atskyrimas. Tokiose bendrovėse paprastai susiformuoja skirtingi lūkesčiai dėl akcininko investicijų grąžos ir galių dalyvaujant bendrovės valdyme. Jose paprastai bendrovės valdymo funkcijas įgyvendina patys akcininkai, verslo sėkmė siejama su kiekvieno dalyvio indėliu ir vaidmeniu bendrovės veikloje. Kadangi viešos akcijų rinkos nėra, akcijos nelikvidžios, uždaro tipo bendrovės akcininkai, aktyviai dalyvaudami bendrovės veikloje, siekia apsaugoti savo investicijas. Todėl tokiose bendrovėse naudos gavimas iš investuoto kapitalo dažnai yra antraeilis dalykas, pirminę naudą lemia asmeninis dalyvio indėlis į imonės veiklą (Mikalonienė, L. *Uždarosios akcinės bendrovės akcininko teisės ir jų gynimo būdai*. Vilnius: Registrų centras, 2015, p. 18–19). Akivaizdu, kad tokio akcininko ir smulkiojo akcinės bendrovės, kurios akcijomis prekiaujama viešai, akcininko interesas ir poreikis gauti informaciją skiriasi.
- 42. Teisėjų kolegijos vertinimu, teisės į informaciją užtikrinimas ypač aktualus tokioje situacijoje, kaip susiklostė nagrinėjamoje byloje, kai teisę į informaciją siekia įgyvendinti vienas iš dviejų bendrovės akcininkų, turintis akcijų, kurios sudaro 35 procentus atsakovės akcijų, ir kuris, pašalintas iš valdybos, prarado galimybę susipažinti su atsakovės informacija, tuo tarpu kita bendrovės akcininkė, valdanti kontrolinę atsakovės akcijų dalį, tokią teisę įgyvendina dalyvaudama bendrovės valdyboje (būdama atsakovės valdybos nare). Kaip nustatė bylą nagrinėję teismai, o atsakovė kasaciniu skundu to negnčija, atsakovė neįrodė, kad informacijos atskleidimas akcininkui pažeistų bendrovės teisėtus interesus ar darytų jai žalą. Tokioje situacijoje akcininko teisės į informaciją užtikrinimas atitinka akcininko bei bendrovės interesų pusiausvyrą ir leidžia pasiekti įstatymo leidėjo ABĮ 18 straipsnio pakeitimunurodytus tikslus užtikrinti smulkiųjų investuotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugos lygį bendrovėse, sudaryti sąlygas aktyvesniam dalyvavimui valdant bendrovės, taip pat stiprinti ir skatinti skaidrią bendrovių valdyseną.
- 43. Teisėjų kolegija, remdamasi pirmiau nurodytais argumentais, daro išvadą, kad bylą nagrinėję teismai pagrįstai pripažino ieškovo teisę į jo kasaciniame skunde reikalaujamą informaciją (šios nutarties 23, 38 punktai), todėl kasacinio skundo argumentai nesudaro pagrindo naikinti priimtų procesinių sprendimų.
- 44. Atsakovės kasacinio skundo argumentas dėl procesinių sprendimų grindimo tikrovės neatitinkančia informacija ir šalių lygiateisiškumo pažeidimo skundžiamų procesinių sprendimų teisėtumui bei vienodos teismų praktikos formavimui įtakos neturi. Todėl teisėjų kolegija dėl jo nepasisako.

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

45. Pagal CPK 93 straipsnio 1 dalies, 98 straipsnio nuostatas bylinėjimosi išlaidos, tarp jų išlaidos advokato pagalbai apmokėti, atlyginamos šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jas priteisiant iš antrosios šalies. Teisėjų kolegijai konstatavus, kad kasacinio skundo reikalavimai

atmestini ir skundžiamas apeliacinės instancijos teismo procesinis sprendimas paliktinas nepakeistas, teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą turi

46. Ieškovas atsiliepime į kasacinį skundą prašė priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą; pagal pateiktus įrodymus ieškovas patyrė 4140 Eur bylinėjimosi išlaidų advokato pagalbai už atsiliepimo į kasacinį skundą parengimą apmokėti (2021 m. balandžio 20 d. PVM sąskaita faktūra Nr. ES0030, 2021 m. balandžio 12, 14 ir 16 d. patvirtinimai apie lėšų įskaitymą į kliento sąskaitą). Atsižvelgiant į tai, kad prašomas priteisti bylinėjimosi išlaidų dydis viršija Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu, 7 ir 8.14 punktuose nurodytą dydį (2591,14 Eur (1,7 x 1524,20 Eur (2020 m. 4 ketv.)), ieškovo prašymas dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo tenkinamas iš dalies – ieškovui priteistinas kasaciniame teisme patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimas mažinamas iki 2591 Eur.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Palikti nepakeistą Panevėžio apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. rugsėjo 28 d. nutarties dalį, kuria palikta nepakeista Vilniaus miesto apylinkės teismo 2020 m. vasario 14 d. sprendimo dalis įpareigoti atsakovę UAB "Feratransa" pateikti ieškovui Y. I. Z. bendrovės banko sąskaitos išrašą už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki tokių dokumentų faktinio pateikimo dienos; informaciją apie debitorinį ir kreditorinį bendrovės įsiskolinimą už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 25 d. iki dienos, ne vėlesnės kaip septynios kalendorinės dienos iki tokių dokumentų faktinio pateikimo dienos; bendrovės sudarytas sutartis ir papildomus susitarimus su visais priedais, kurie buvo galiojantys 2019 m. birželio 30 d.

Priteisti iš atsakovės UAB "Feratransa" (j. a. k. 303529862) ieškovui Y. I. Z. (gim. (duomenys neskelbtini)) 2591 (du tūkstančius penkis

šimtus devyniasdešimt vieną) Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Si Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Danguolė Bublienė

Artūras Driukas